

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-4Csp/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622201052
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8622201052.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobkyne A. B., C. D., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX F. zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO:35 792 752 zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č.8300039000 zo dňa 11.05.2011 j e bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300039000 zo dňa 11.05.2011 uvedená v čl. 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy, uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 86,39 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 44,88 EUR v prípade ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.“ j e neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300039000 zo dňa 11.05.2011 uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 žiadosti/zmluvy.“ j e neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. Číslo zmluvy (VS): 8300039000 k zmluve o revolvingovom

úvere č.8300039000 zo dňa 11.05.2011 uvedená v článku 16 Súhlas so spracovaním osobných údajov, bod 16.6. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 dávajú Veriteľovi súhlas podľa ods.16.1., 16.2., 16.3., 16.4. a 16.5 na dobu od podpísania tejto Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o revolvingovom úvere, počas platnosti tejto zmluvy o RÚ ako aj na dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu podľa tejto Zmluvy o RÚ. V rovnakom rozsahu udeľujú súhlas aj v prípade zamietnutia Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, a to na dobu 10 rokov odo dňa jej podpísania Dlžníkom, Spoludlžníkom 1, Spoludlžníkom 2. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 môžu udelený súhlas písomne odvolať v prípade, že Veriteľ spracováva ich osobné údaje v rozpore a nad rámec nimi udeleného súhlasu alebo v rozpore s ustanoveniami zákona č.428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov. Odvolanie súhlasu nadobudne účinnosť okamihom úplného vyrovnania všetkých záväzkov Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 tejto Zmluvy o RÚ.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. V časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

VI. V časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 28.06.2022 na Okresnom súde Svidník (z ktorého výkon súdnictva prešiel dňom 01.06.2023 na Okresný súd Bardejov, viď zákon č.150/2022 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov) domáhala, aby súd určil, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č.8300039000 z 11.05.2011 je bezúročný a bez poplatkov a aby určil, že zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č.8300039000 uvedené v článku 8 bod 8.1 a v článku 8 bod 8.4 a v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. Číslo zmluvy (VS) : 8300039000 k Zmluve o revolvingovom úvere č.8300039000 zo dňa 11.05.2011 v čl.16. Súhlas so spracovaním osobných údajov, bod 16.6.sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

2. V žalobe tvrdila, že so žalovaným uzavrela spotrebiteľskú zmluvu o revolvingovom úvere číslo 8300039000 zo dňa 11.05.2011 tak, že na základe jej žiadosti bola jej schválená výška úveru 510,-eur so splatnosťou 42 mesiacov, ročnou úrokovou sadzbou 70,03 %, RPMN vo výške 68,07 % a priemernou RPMN v úrovni 44,86 %. Žalobkyňa uviedla, že napriek schválenej výške úveru 510,-eur v skutočnosti jej bol poskytnutý úver vo výške len 423,61 eur, lebo žalovaný si započítal poplatok vo výške 86,39 eur. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že úver je bezúročný a bez poplatkov, lebo úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods.2 písm. f/ a j/ v spojení s § 11 ods.1 písm. a/ a b/ zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva podľa žalobkyne obsahuje nesprávny údaj o RPMN, keď uvádza nižšiu RPMN (68,07 %) ako úroková sadzba (70,03 %) čo je nemožné. V zmluve nie je navyše podľa žalobkyne uvedený údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a je v nej uvedený úrok vo výške odporujúcej dobrým mravom, ktorý je preto neplatný, nakoľko priemerná úroková miera na obdobný spotrebiteľský úver v tom čase bola viac ako sedemnásobne nižšia ako dojednaná úroková sadzba. Poukazujúc na § 11 ods.4 Zákona o spotrebiteľských úveroch žalobkyňa tvrdila, že toto ustanovenie dáva spotrebiteľovi vždy právo žiadať, aby súd výrokom rozsudku posúdil, či je úver bezúročný a bez poplatkov, a to bez ohľadu na to, či by inak mohol túto otázku posúdiť len ako otázku predbežnú. Poukazovala tiež na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve v čl.8 bod 8.1 a 8.4, ktoré sú súčasťou dohody o poskytnutí služby, keď žalovaný podľa nej neprijateľným spôsobom zakomponoval zmluvné dojednania, v zmysle ktorých je povinná platiť odplatu za uzavretie takejto dohody. Obsah týchto dohôd, ktoré neboli individuálne vyjednané je neprijateľný, lebo spočíva v tom, že má platiť bez ohľadu na poskytnutie tejto vedľajšej služby, čím žalovaný získava prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu ani neposkytol. Podporne poukázala na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.9Co/117/2017, 2Co/38/2017 a 23Co/84/2017 a tiež na výklad § 53a Občianskeho zákonníka tak, ako ho vyjadril Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp.zn.14Co/321/2012. Ďalšou neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa žalobkyne je podmienka uvedená v Zmluvných dojednaniach predmetnej zmluvy, konkrétne

v ich čl.16. Súhlas so spracovaním osobných údajov, bod 16.6., lebo je podľa nej zjavne neprimerané, ak dodávateľ spotrebiteľovi predloží na podpis predformulovanú zmluvnú podmienku, podľa ktorej má spotrebiteľ udeliť široko koncipovaný súhlas s nakladaním s jeho osobnými údajmi po dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu a dokonca aj v prípade, ak zmluva vôbec nevznikne, tak tento súhlas trvá 10 rokov. Ukladanie takýchto povinností podľa žalobkyne nemá oporu v žiadnom zákone a takýto súhlas formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje. Aj uvedená zmluvná podmienka podľa nej spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods.1 OZ).

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe namietol neprípustnosť podanej žaloby, nakoľko zmluvný vzťah zo zmluvy o revolvingovom úvere bol ukončený v roku 2014. Od daného momentu nevznikla ani len teoretická potreba podania žaloby a domáhania sa uvádzaného určenia, a nie je tak podľa neho zrejmé, čo sa vlastne žalobou sleduje, ako sa zmení postavenie žalobkyne oproti stavu pred predchádzajúcich 8 rokov a ako plní účel žaloby podľa § 131 CSP, nakoľko zmluvný vzťah strán sporu neexistuje, zanikol splnením. Určovacou žalobou podľa žalovaného nemožno sa domáhať spätného určenia minulých skutočností a stavov, neumožňuje to podľa neho ani ustanovenie § 11 ods.4 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na ktoré sa žalobkyňa odvoláva, lebo toto nadobudlo účinnosť až 01.01.2018 a vzhľadom na zákaz retroaktívneho pôsobenia právnej normy nie je na základe neho možné určovanie minulých, či zaniknutých vzťahov, takúto možnosť by právna norma musela výslovne pripustiť. Zásah retroaktívnej povahy do nejestvujúceho právneho vzťahu v zmysle všeobecného zákazu retroaktivity sa podľa žalovaného vzťahuje aj na časť žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Žaloba žalobkyne, ktorá by mala byť žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP je podľa žalovaného procesne neprípustná, jej prípustnosť nemožno vyvodiť ani z § 298 CSP, lebo toto vymedzuje osobitné oprávnenie súdu a nie oprávnenie žalobcu na podanie k tomu smerujúcej žaloby a navyše je zrejmé, že § 298 CSP nemôže byť „osobitným predpisom“ v zmysle § 137 písm. d/ CSP. Uviedol, že sama žalobkyňa odkazuje na precedenčný charakter § 53a Občianskeho zákonníka, preto je podanie jej žaloby nedôvodné a nadbytočné, jej žaloba postavenie žalobkyne do budúca nezmení a žalobkyňa sa ani nemôže odvolávať na ňou označené rozhodnutie Okresného súdu Prešov, lebo zmluva je tu z roku 2011 a toto rozhodnutie bolo vydané v roku 2014. Čo sa týka dohody o poskytnutí služby, jej predmetom bola podľa žalovaného samostatná služba v podobe záväzku veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok, táto dohoda bola podľa neho individuálne uzavretá, bola osobitne podpisovaná a aj graficky rozlíšená od ostatného obsahu zmluvy a nešlo o predpoklad ani podmienku vzniku zmluvy o úvere. Poukázal v tejto súvislosti na viaceré súdne rozhodnutia. Žalovaný poprel tvrdenie o neprijateľnosti úrokovej sadzby a tvrdil, že konečná splatnosť úveru/revolvingu sa rovná v poradí poslednej splátky podľa posledného splátkového kalendára. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

-5-

SK-4Csp/64/2022

4. Žalobkyňa v replike trvala na dôvodnosti žaloby, ktorá podľa nej predstavuje efektívny procesný prostriedok pre ňu ako spotrebiteľa, aby bola zabezpečená ochrana práv v dôsledku nedodržania povinností žalovaného a je aj účinným prostriedkom na dosiahnutie prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. Poukázala na § 3 ods.3 a § 3 ods.5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a skutočnosť, že § 137 CSP neuzakotňuje taxatívny výpočet žalôb, ale slovíčkom „najmä“ výslovne pripúšťa aj iné žaloby. Podstata omylu žalovaného spočíva podľa nej v tom, že ustanovenie § 11 ods.4 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že s účinnosťou od 01.01.2018 sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Toto ustanovenie pritom s odkazom práve na § 137 CSP spotrebiteľovi umožňuje domáhať sa žalobou určenia neplatnosti zmluvy, preto v zmysle zásady že vo väčšom je obsiahnuté menšie, ak sa spotrebiteľ môže domáhať žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak sa môže žalobou domáhať aj určenia neplatnosti časti zmluvy, teda aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktoré je taktiež určením neplatnosti časti zmluvy. Podľa žalobkyne práve určovanie neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľských sporoch je hlavným prostriedkom a cieľom ochrany spotrebiteľov v Európskej únii a súd v zmysle vnútroštátnej aj úniovej úpravy žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok môže zamietnuť len v jednom prípade, a to ak zistí, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2019 sp.zn.6Cdo/27/2018 s tým, že v zmysle uvedeného rozhodnutia

žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je určovacou žalobou podľa § 137 písm. c/ CSP, ale žalobou, ktorá má podklad v osobitných predpisoch, § 53 ods.1. ods.4 a 5 Občianskeho zákonníka, § 3 ods.5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a nie je preto potrebné pri nej tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. To, či už úver bol alebo nebol splatený nemá podľa nej na dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky žiaden vplyv, k čomu poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.10Co/30/2018. Tiež poukázala v tejto súvislosti na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/127/2017. Trvala na tvrdení o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a čo sa týka neprijateľnosti zmluvných podmienok, tieto podľa žalobkyne predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovaným. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je podľa žalobkyne postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a podstatné a rozhodujúce je, že ňou napádané zmluvné podmienky sú objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa. Ak žalovaný ako dodávateľ nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktčného procesu s dlžníkom, potom po skutkovej ani právnej stránke súd pri hodnotení dôkazov ani nemôže dôjsť k záveru o zamietnutí žaloby v tejto časti.

5. Žalovaný písomnú dupliku nepodal.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktorom žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na žalobe v celom rozsahu zotrvala, poukazujúc na dôvody uvedené v písomnom vyhotovení žaloby a tiež v jej písomnej replike, na ktorú žalovaný už nereagoval. Predvolaný právny zástupca žalovaného sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu na pojednávanie nedostavil. Neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania

-6-

SK-4Csp/64/2022

nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP preto súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

7. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení strán, ktoré im aj vzájomne so všetkými ich prílohami doručil, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených stranami, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav:

8. Z posudzovanej zmluvy číslo 8300039000 (č.l. 5 spisu) označenej ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere súd zistil, že v zmluve ako veriteľ je uvedená spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., teda žalovaný a ako dlžník žalobkyňa, v tom čase ešte s priezviskom D. a s bydliskom v Kalništi. V bode 5 zmluvy, označenom ako údaje o požadovanom revolvingovom úvere v eurách sa uvádza, že dlžník žiada spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. o poskytnutie úveru za nasledujúcich podmienok: poskytnutá čiastka úveru /úverový limit/: 600,-eur. Splatnosť úveru /počet splátok/ splatnosť – deň v mesiaci 42/20. Mesačná splátka /vrátane úrokov/ 32,15 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 1.350,30. Predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov za úver /v %/ 70,02, ročná úroková sadzba úveru / v %/ 70,02. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov za úver /v %/ 44,86. Poskytnutá čiastka revolvingu 316,36 eur. Celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 771,60 eur. Predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov úveru po poskytnutí revolvingu /v %/: 63,32. Ročná úroková sadzba revolvingu /v %/: 76,21.

9. Pod týmto textom pod bodom 6 sú uvedené údaje o schválenom revolvingovom úvere v eurách, v ktorých sa uvádza: poskytnutá čiastka úveru /úverový limit/: 510,-eur. Splatnosť úveru /počet splátok/ splatnosť – deň v mesiaci 42/20. Mesačná splátka /vrátane úrokov/ 27,33 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 1.147,86. RPMN za úver /v %/ 68,07. Ročná úroková sadzba úveru /v %/ 70,03. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov za úver /v %/ 44,86. Poskytnutá čiastka revolvingu 268,93. Celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 655,92. Predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov úveru po poskytnutí revolvingu /v %/ 60,51. Ročná úroková sadzba revolvingu /v %/ 76,21. Ročná úroková sadzba úrokov z omeškania (v %) 9,25.

10. Táto žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru – zmluva o revolvingovom úvere bola podpísaná dlžníkom, teda žalobkyňou vo Svidníku dňa 04.05.2011 a veriteľom, teda žalovaným v Bratislave dňa 11.05.2011.

11. Rovnakým spôsobom (teda dlžníkom - žalobkyňou vo Svidníku dňa 04.05.2011 a veriteľom, teda žalovaným v Bratislave dňa 11.05.2011) podpísaná bola aj dohoda o poskytnutí služby, ktorá je obsiahnutá v husto písanom texte na zadnej strane tlačiva žiadosti/zmluvy ako jej článok 8.

-7-

SK-4Csp/64/2022

12. Predmetom tejto dohody podľa článku 8 bod 1 bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 86,39 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 44,88 eur v prípade ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.

13. Podľa článku 8.4 tlačiva žiadosti/zmluvy odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods.8.1 písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods.8.1 písm.b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl.2 žiadosti/zmluvy.

14. Žalobkyňa žiadala určiť vyššie uvedené zmluvné podmienky obsiahnuté v článku 8 bod 8.1 a 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere za neprijateľné zmluvné podmienky.

15. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku žiadala určiť tiež zmluvnú podmienku v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. Číslo zmluvy (VS): 8300039000 k zmluve o revolvingovom úvere č.8300039000 zo dňa 11.05.2011 uvedenú v článku 16 Súhlas so spracovaním osobných údajov, bod 16.6. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 dávajú Veriteľovi súhlas podľa ods.16.1., 16.2., 16.3., 16.4. a 16.5 na dobu od podpísania tejto Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere, počas platnosti tejto zmluvy o RÚ ako aj na dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu podľa tejto Zmluvy o RÚ. V rovnakom rozsahu udeľujú súhlas aj v prípade zamietnutia Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, a to na dobu 10 rokov odo dňa jej podpísania Dlžníkom, Spoludlžníkom 1, Spoludlžníkom 2. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 môžu udelený súhlas písomne odvolať v prípade, že Veriteľ spracováva ich osobné údaje v rozpore a nad rámec nimi udeleného súhlasu alebo v rozpore s ustanoveniami zákona č.428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení

-8-

SK-4Csp/64/2022

neskorších predpisov. Odvolanie súhlasu nadobudne účinnosť okamihom úplného vyrovnania všetkých záväzkov Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 tejto Zmluvy o RÚ“.

16. Súd sa po vykonanom dokazovaní stotožňuje s názorom žalobkyne, že jedná sa v danom prípade o neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve a preto žalobu v tejto časti uznal za dôvodnú.

17. Podľa § 53 ods.1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 11.05.2011 (kedy bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka v znení k 11.05.2011 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Tak samotná úverová zmluva, ako aj priamo v nej obsiahnuté dohody o poskytnutí služby majú povahu vopred žalovaným predtlačených formulárov. Takým formulárom sú aj Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere k zmluve. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, ktoré ho ako dodávateľa zaťažovalo (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka) že by zmluvné podmienky obsiahnuté v dohodách o poskytnutí služby a v Zmluvných dojednaniach zmluvy boli so žalobkyňou individuálne vyjednané.

20. Pri spotrebiteľských zmluvách platí vyvrátená právna domnienka, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažuje- pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku – za dojednanú individuálne, ale sa považuje za štandardnú (adhéznú) zmluvu. Túto domnienku nie je povinný vyvracať spotrebiteľ, ale dodávateľ. Aj čl.3 ods.4 smernice 93/13/EHS zakotvuje, že keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že zmluvnú podmienku dojednal individuálne, dôkaz tohto tvrdenia zaťažuje predajcu alebo dodávateľa na čo v prípade sporu musí prihliadať aj súd. Podporne viď napr. komentár k § 53 Občianskeho zákonníka autorov JUDr. Imrich Fekete, CSc. JUDr. Martina Feketeová, Občiansky zákonník, prehľadný komentár, EPOS, Bratislava 2012 strana 197 z ktorého súd citoval.

21. Pokiaľ teda ide o otázku, či predmetná zmluva v časti svojich formulárových, predtlačených prehlásení je zložená z individuálne vyjednaných zmluvných podmienok, súd nezistil prekážky na vykonanie súdnej kontroly zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, že by tieto zmluvné podmienky boli individuálne vyjednané. Nestačí na unesenie dôkazného bremena žalovaného v tejto časti len odvolávanie sa na vopred predtlačený text v dohode (článok 8 bod 8.6 zmluvy), že jej

-9-

SK-4Csp/64/2022

uzavretie nie je podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Uvedený formulár zmluvy ale ani formulár Zmluvných dojednaní k zmluve neponúkajú žiadnu možnosť modifikovať ich vopred pripravený obsah, vo formulári „Dohody o poskytnutí služby“ dopĺňa sa v len konkrétna výška odplaty za službu a s výnimkou podpisu nemôže do nej spotrebiteľ absolútne nijako zasiahnuť. Nemožno preto urobiť iný záver ako ten, že nešlo o individuálne dojednania, ale o vopred predformulované dojednania s ktorými súhlas či nesúhlas mohol spotrebiteľ vyjadriť len tak, že zmluvu ako celok, vrátane uvedených dohôd buď akceptovať bude alebo nie. Dôkaz individuálneho vyjednanie už potom v žiadnom prípade nemožno vyvodiť z toho, že spotrebiteľ časť zmluvy s dohodou o poskytnutí služby osobitne podpísal, čím tu žalovaný argumentoval, keďže taký záver by celú úpravu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok a ich individuálneho vyjednanie či nevyjednanie v prípade písomných, teda vždy spotrebiteľom podpísaných zmlúv robil nepoužiteľnou. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Súd si uvedomuje, že je problematické individuálne vyjednávanie zmluvných podmienok u zmlúv, ktoré sa dojednávajú vo veľkom počte, čo je prípad úverových a súvisiacich zmlúv uzatváraných aj nebankovými spoločnosťami v stovkách či tisícoch. Nič nebráni, aby jedna strana kontraktu pripravila a predtlačila text zmluvy, avšak zákon (§ 53 ods.2 Občianskeho zákonníka) venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielenže mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej dojednaniami, ale aby aj reálne mohol ovplyvniť ich obsah (napríklad slobodným vyznačením alternatívy súhlasím – nesúhlasím), resp. nepristúpiť naň, pričom v danom prípade žalovaný nepreukázal, žeby spotrebiteľ mal možnosť ktoréhoľvek tu posudzované zmluvné dojednanie ovplyvniť, či vylúčiť.

22. V danom prípade žalobkyňa nepochybne mala záujem o poskytnutie úveru od žalovaného. Hlavným predmetom jej záujmu teda bolo poskytnutie úveru. Prostredníctvom bodu 5 tlačiva žiadosti/zmluvy pritom výslovne požiadala žalovaného o úver vo výške 600 eur čo je jasne uvedené v jej žiadosti (bod 5 tlačiva zmluvy), teda že poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) má byť 600,-eur. Namiesto toho žalovaný reálne vyplatil žalobkyni sumu nižšiu, teda sumu zníženú už o odplatu za danú službu v zmysle článku 8 bod 8.1 tlačiva.

23. Pokiaľ ide o dohodu o poskytnutí služby, tá síce formálne je osobitne podpísaná, ale je zakomponovaná do formulára samotnej zmluvy takým spôsobom, z ktorého ani maximálne obozretný spotrebiteľ nemusí pochopiť čo podpisuje a že nepodpisuje len zmluvu- úver, ale aj akúsi ďalšiu osobitnú dohodu. Z pohľadu posúdenia či sa nejedná o neprijateľné zmluvné podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať

dohodu o poskytnutí služby, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach a bolo by tak bezpredmetné dohadovať možnosť odkladu splatnosti splátok.

-10-

SK-4Csp/64/2022

24. Ak žalovaný argumentoval dobrovoľnosťou uzavretia danej doplnkovej zmluvy o poskytnutí služby žalobkyňou, tak potom mu nič nebránilo (keďže práve žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania individuálneho vyjednaní tejto dohody) predložiť alebo aspoň označiť dôkaz, že nie každý spotrebiteľ s ním napriek takto predformulovanej dohode takúto dohodu o doplnkovej službe následne uzavrel, respektíve dôkaz, že obdobné úvery skutočne poskytuje (či aspoň raz niekomu poskytol) aj bez uzavretia dohody o poskytnutí služby, nakoľko súd sa pri svojej činnosti s takým prípadom zatiaľ nestretol. Odôvodnenie žalovaného, že táto dohoda bola uzavretá dobrovoľne je nepreukázané a navyše nelogické, lebo ťažko predpokladať že ak by žalobkyňa skutočne bola daná možnosť slobodne sa rozhodnúť pre takú dohodu, tak žeby už po prečítaní jej prvého článku (že zaplatiť musí vopred celú odplatu bez ohľadu na to, či služby niekedy využije alebo nie) neodmietla jej uzavretie. Výhoda spotrebiteľa v tomto prípade je len iluzórna, absolútne neadekvátne výške dojednanej odplaty. Naopak výhoda je daná u žalovaného.

25. Súd nemal pochybnosti o neprijateľnosti daných zmluvných podmienok, ktoré môžu reálne viesť (paradoxne u riadne platiaceho dlžníka - spotrebiteľa) k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čo spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá nie je vyrovnaná žiadnym benefitom pre spotrebiteľa.

26. Argumentácia žalovaného, že spotrebiteľ platí v podstate už za samotný záväzok veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok je absolútne neprijateľná. Spotrebiteľ je teda povinný dojednanú odplatu za služby platiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie. Takéto dojednanie podľa názoru súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa, nesleduje jeho záujmy ale záujmy dodávateľa a odporuje zákonu (§ 53 ods.1. Občianskeho zákonníka), pričom za daných okolností sa javí, že jediným účelom danej dohody je navýšiť odplatu za poskytnutie úveru (bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pri parametroch úveru v rámci RPMN, či celkovo splatnej čiastky) keďže nedá sa inak vysvetliť postup, keď spotrebiteľ už pri uzavretí zmluvy má platiť tak vysokú odplatu za službu, ktorú možno vôbec nikdy nevyužije a teda len za „záväzok žalovaného“ s ktorým ten možno nebude mať vôbec žiadne náklady.

27. Daná dohoda o poskytnutí služby podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia, pričom cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávateľia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať neprímeraný majetkový prospech od spotrebiteľov.

28. Žalobkyňa mala takto v súhrne zaplatiť žalovanému za službu neprímerane vysokú odplatu a to aj za stavu, že jej žiadna služba poskytnutá nebude. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť a neprímeraná výška (pričom garantuje mu

-11-

SK-4Csp/64/2022

inkasovanie odplaty aj keď vôbec žiadne náklady na služby nevynaloží a ak k odkladu splátok nikdy nedôjde). Predmetné ustanovenia tak vyznievajú výrazne v neprospech spotrebiteľa, a to s ohľadom na ich koncepciu a samotnú výšku odplaty. Ide preto podľa názoru súdu o neprijateľné a neplatné dojednania.

29. Dané zmluvné podmienky nie sú vylúčené zo súdneho prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok z dôvodu, že by odplata za ne azda mala byť cenou plnenia. K tomu podporne pozri aj napr. JUDr. Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax (komentár) Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESĽP, vydavateľstvo EUROUNION, máj 2015 strana 710, komentár k § 53 ods.1 veta druhá, cit' Výnimka spravidla nebude postihovať dojednania na základe tzv. formulárových zmlúv, pri uzatváraní ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ich obsah ovplyvniť.“

30. Akokoľvek obsiahla a sofistikovaná je argumentácia žalovaného k prijateľnosti daných zmluvných podmienok v článku 8 bod 8.1 a 8.4 zmluvy, tak to nič nemení na tom, že táto neobstojí, o čom svedčí aj to, že opakovane a mnohokrát už boli tieto súdmi právoplatne judikované ako neprijateľné zmluvné podmienky. Nielen rozhodnutia ktoré žalobkyňa pripojila k žalobe a s ktorými sa súd stotožňuje ale aj množstvo ďalších súdnych rozhodnutí po prieskume argumentácie žalovaného totožnej s tou, ktorú

produkoval v tomto spore ju odmietlo a uznalo dané zmluvné podmienky za individuálne nevyjednané a neprijateľné.

31. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn.24Co/61/2018 zo dňa 16.10.2018 pri určení identických zmluvných podmienok uvedených v žiadosti, resp. v zmluve o revolvingovom úvere v článku 8 bod 8.1 a pod bodom 8.4 za neprijateľné označil tento názor v podstate už za nespochybniteľnú notoriету, keď v bode 10 odôvodnenia už len úplne stručne a bez ďalšieho výslovne uviedol, že cit „Vzhľadom na právoplatnosť rozsudkov o určení neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky, všetky námietky uvedené zo strany žalovaného v odvolaní namietajúce nesprávny právny záver súdu o neprijateľnosti týchto podmienok neopodstatnené.“

32. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku súd považuje aj dojednanie v článku 16 bod 16.6. Zmluvných dojednaní zmluvy. Súd aj v tejto časti žalobe žalobkyne vyhovel, nakoľko uvedenú zmluvnú podmienku možno považovať za neprijateľnú s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Žalovaný samotné tvrdenie žalobkyne o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky vecne ani nespochybnil. K tejto konkrétnej zmluvnej podmienke a jej obsahu sa s výnimkou svojich všeobecných tvrdení o procesnej neprípustnosti žaloby ako celku absolútne nevyjadril. Súd aj tu opätovne poukazuje na formulárovú podobu hustým textom písaných, voľným okom ťažko čitateľných Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré absolútne neponúkajú možnosť spotrebiteľovi zasiahnuť do ich obsahu, či tento modifikovať (napr. už spomínaným vyznačením alternatívy súhlasím- nesúhlasím a podobne).

33. Danú zmluvnú podmienku súd považoval za neprijateľnú, pretože nebola individuálne dohodnutá a súčasne jednoznačne spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa. Podmienka je neprijateľná z dôvodu a v rozpore s požiadavkami dobrej viery a ochrany právnych záujmov spotrebiteľa, pričom zakladá

-12-

SK-4Csp/64/2022

hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nielen súdy, ale aj Slovenská obchodná inšpekcia vo svojich rozhodnutiach (napr. č.: P/0331/07/11, z 25.11.2011) či Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR už konštatovali, že spracovanie osobných údajov klienta až po dobu 10 rokov od uzavretia zmluvy bez ohľadu na dobu trvania účelu spracovania, hodnotia ako zjavne neodôvodnenú, umožňujúcu spracovať osobné údaje v rozpore so skutočnosťou vyplývajúcou zo zákona o ochrane osobných údajov (aj z predchádzajúcej právnej úpravy, teda zákona č. 428/2002 Z. z., účinného ku dňu uzavretia zmluvy vyplývalo, že prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby zhromaždené osobné údaje boli spracúvané vo forme umožňujúcej identifikáciu dotknutých osôb počas doby nie dlhšej, ako je nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania (porovnaj § 6 ods.1 písm. g) cit. zákona)).

34. Rozsah subjektov, ktorým sa takéto oprávnenie poskytuje je neúčelný a nedôvodný. Veriteľovi také dojednanie dáva oprávnenie poskytnúť osobné údaje tretím stranám na účely ich vlastnej obchodnej aktivity či ponuky služieb (vid' čl.16 bod 16.3 Zmluvných dojednaní na ktorý sa predformulovaný súhlas má takisto vzťahovať). V danom prípade žalobkyňa nemohla zasahovať do textu časti Zmluvných dojednaní, že dáva predformulovaný súhlas na spracovanie osobných údajov bližšie neurčenému počtu subjektov. V danom prípade predformulované vyhlásenie klienta je súhlasom daným pre široký okruh neurčitých subjektov, ktoré budú oprávnené spracovať či využívať osobné údaje klienta. Súhlas v zmysle bodu 16.6 Zmluvných dojednaní má navyše platiť 10 rokov aj v prípade, že dôjde k zamietnutiu žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Ak chýba individuálne dojednanie takého širokého oprávnenia pre neurčitý počet subjektov, vytvára sa tu nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Jeho osobné údaje môžu byť poskytované neurčenému počtu subjektov len z hľadiska predformulovaného, individuálne nevyjednaného súhlasu, a to aj v prípade zamietnutia žiadosti o revolvingový úver, čo je neprijateľné. V súvislosti s posudzovaním obdobnej neprijateľnej podmienky súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 11Co/33/2017 - 216 zo dňa 12.09.2017.

35. „Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV.ÚS 49/06, III.ÚS 300/06)“ (Ústavný súd SR,I.ÚS540/2012).

36. Vo vzťahu k uvedenej zmluvnej podmienke súd poukazuje príkladmo na nasledujúce právoplatné rozhodnutia, v ktorých boli obdobné zmluvné podmienky posúdené ako neprijateľné: rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn.5Csp/136/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/3/2022 z 07. 04. 2022, rozsudok Okresného súdu Poprad sp.zn.9Csp/96/2018 z 27. 11. 2019, rozhodnutia Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8Csp/186/2019 a sp. zn.14Csp/96/2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/91/2011.

37. Uvedená zmluvná podmienka je neprijateľná aj preto, že predformulovaný súhlas spotrebiteľa s poskytovaním a sprístupňovaním jeho osobných údajov tretej osobe, so spracovaním jeho osobných údajov po dobu 10 rokov, bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvy, so spracúvaním a overovaním osobných údajov u iných osôb podľa uváženia dodávateľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou, nemožno považovať za

-13-

SK-4Csp/64/2022

individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje.

38. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že úver z vyššie uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere je bezúročný a bez poplatkov, pričom súd vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania aj s uvedenými tvrdeniami žalobkyne sa plne stotožnil.

39. Nebolo medzi stranami sporné, že v prípade úveru, ktorého poskytnutie strany dojednávajú prostredníctvom tlačiva žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere malo sa jednať o spotrebiteľský úver a že teda strany ním v danom prípade založili spotrebiteľský občianskoprávny vzťah. Takýto vzťah je treba právne posúdiť jednak podľa osobitných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka a nakoľko jednalo sa o spotrebiteľský vzťah, nemožno obísť ani ustanovenia verejnoprávneho predpisu slúžiaceho na ochranu spotrebiteľa a obsahujúceho kogentné ustanovenia, ktorým tu je zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

40. Zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 11.05.2011 náležitosti, ktoré zmluva musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka upravoval v § 9, pričom medzi tieto náležitosti patrili podľa odseku 2 tohto ustanovenia aj

písm.f) doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
písm.j) ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
písm.k/ výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

41. Podľa § 11 ods.1 uvedeného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

42. Ako správne žalobkyňa uviedla, v zmysle vyššie citovanej zákonnej úpravy na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru stačí absencia čo i len jednej náležitosti vymenovanej v § 11 ods.1 písm. a) Zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

43. Súd súhlasí s názorom žalobkyne, že v úverovej zmluve zo dňa 11.05.2011 nie je zákonným spôsobom uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a tiež ročná percentuálna miera nákladov (náležitosti podľa § 9 ods.2 písm. f/ a j/) zákona č.129/2010 Z.z., preto tento úver je v zmysle § 11 ods.1 písm. a/ a b/ uvedeného zákona bezúročný a bezpoplatkov.

-14-

SK-4Csp/64/2022

44. V zmluve síce je uvedený údaj o RPMN, avšak nakoľko ten nie je uvedený v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno naň prihliadnuť a hľadá sa naň ako keby tam nebol uvedený vôbec, čo opakovane potvrdzuje aj ustálená súdna prax (k tomu podporne pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia).

45. Účelom § 9 zákona č.129/2010 Z.z. je spotrebiteľa úplne a pravdivo informovať o reálnych, teda skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že do zmluvy nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje (viď § 2 zákona č.129/2010 Z.z.) pričom aj z § 4 zákona č.129/2010 Z.z.- poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa.

46. Z posudzovaného vyhotovenia Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere číslo 8300039000 je zrejme a je to vyjadrené už aj v samotnom jej označení (žiadosť/zmluva), že v danom prípade k uzavretiu zmluvy nedošlo stretnutím obsahovo zhodných prejavov vôle strán v tom istom mieste a čase, ale najskôr žalobkyňa vo Svidníku dňa 04.05.2011 požiadala o daný úver a následne dňa 11.05.2011 v Bratislave došlo k jeho schváleniu. Najskôr teda bola žalobkyňou vypísaná žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru v bode 5 tlačiva, pri ktorom je aj výslovne uvedené, že vypíňa ho dlžník a následne žalovaný vyplnil v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / v zmluve o revolvingovom úvere v bode 6 údaje o schválenom revolvingovom úvere. Aj keď zmluva je v záhlaví označená ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluva o revolvingovom úvere, podľa obsahu išlo v podstate o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a dojednanie o možnosti poskytnutia ďalšieho, revolvingového úveru, v prípade splnenia stanovených podmienok.

XX. V nadväznosti na to je potom potrebné uviesť, že v bode 6 zmluvy o revolvingovom úvere číslo 8300039000 zo dňa 11.05.2011 z ktorého tu treba pri posudzovaní zákonných náležitostí zmluvy vychádzať (z bodu 5 – žiadosti o úver nemožno vychádzať, lebo tam je uvádzaná len predpokladaná RPMN, teda definitívny a záväzný údaj je až v bode 6 zmluvy kde sú konečné údaje o schválenom úvere) je ako výška RPMN uvedená hodnota 68,07 % a ako výška ročnej úrokovej sadzby úveru sadzba 70,03 % čo je zjavne nesprávne.

48. V hodnote RPMN za úver sú zahrnuté všetky náklady spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom (§ 2 písm.i) zák. č.129/2010 Z.z.). Jednou z položiek týchto nákladov je úrok za poskytnutý úver, ktorého percentuálnym vyjadrením je úroková sadzba. Okrem úroku môžu medzi náklady úveru patriť rôzne poplatky (napríklad za poskytnutie úveru, za správu účtu), poistenie úveru a podobne. Je zrejme, že pokiaľ sa v zmluve uvádza hodnota úrokovej sadzby úveru, hodnota RPMN za úver nemôže byť od nej nižšia; môže byť minimálne rovnaká (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn.10Co/672/2014).

49. A nakoľko v tu posudzovanej zmluve je ako RPMN uvedený údaj nižší ako je úroková sadzba úveru, zjavne ide o nesprávne uvedený údaj o RPMN. Len pre úplnosť treba uviesť, že ak by aj bol správny údaj o RPMN, potom by bol zjavne nesprávny údaj o výške ročnej úrokovej sadzby, čo by úver v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení robilo tak či tak bezúčinný a bez poplatkov.

-15-

SK-4Csp/64/2022

50. K samotnej výške RPMN a úroku ktorých sa týkala podstatná časť argumentácie tak žalobkyne (ktorá tvrdila, že sú v rozpore s dobrými mravmi) ako aj žalovaného súd uvádza, že vzhľadom na bezúčinnosť a bezpoplatkovosť úveru bolo bezpredmetné sa zaoberať výškou úroku, resp. odplaty, nakoľko nárok na tieto úroky a poplatky vôbec nevznikol. Z danej úverovej zmluvy žalovanému ako veriteľovi vznikol nárok len na vrátenie poskytnutej istiny úveru, preto nebolo namieste hypoteticky skúmať, či výška v zmluvách uvedeného úroku, na ktorý vôbec nárok nevznikol je alebo nie je v rozpore s dobrými mravmi.

51. Čo sa týka ďalšieho žalobkyňou dôvodne vytýkaného nedostatku úverovej zmluvy, a to je absencia údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý aj sám osebe by bol dôvodom bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru (teda aj keby bola správne uvedená RPMN, čo nie je) k tomu súd uvádza nasledovné.

XX. Vychádzajúc z toho, že zákon o spotrebiteľských úveroch rozlišuje a osobitne upravuje a vyžaduje ako náležitosti zmluvy tak termíny splátok ako aj konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, pričom v novom zákone o spotrebiteľských úveroch už v čase uzavretia zmluvy explicitne bola uvedená formulácia „termín konečnej splatnosti úveru“, tak podľa názoru súdu je nepochybné, že tento termín musel byť určený dátumovo (minimálne mesiacom a rokom, pokiaľ by bola jasne v zmluve uvedená splatnosť mesačnej splátky). Nemožno termín konečnej splatnosti nahrádzať matematickým výpočtom jednotlivých splátok. Napokon je to zrejmé aj zo skutočnosti, že zákonodarca počet splátok osobitne stanovil pri ďalšej povinnej náležitosti zmluvy uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č.129/2010 Z.z. a preto nemohol mať na mysli počet splátok aj pri náležitosti predstavujúcej termín konečnej splatnosti úveru. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatvorení zmluvy akú dlhú dobu a do kedy má úver splácať, pretože práve to je účelom citovaného zákonného ustanovenia. Spotrebiteľ teda má byť jasne a zrozumiteľne informovaný o konkrétnom termíne, dátume konečnej splatnosti, ktorý musí byť v zmluve výslovne uvedený bez ohľadu na to, že je možné ho vyvodiť z počtu splátok. Ak by za postačujúcu bola považovaná možnosť jednoduchého výpočtu termínu konečnej splatnosti, v takom prípade by v zmluve vždy stačilo uviesť náležitosti podľa § 9 ods.2 písm.k) zákona č.129/2010 Z.z., t.j. výšku, počet a termíny splátok a zákonodarca by do tohto zákona vôbec nemusel zakomponovať § 9 ods.2 písm.f), nakoľko toto by potom úplne stratilo zmysel, lebo z výšky, počtu a termínov splatnosti splátok by sa termín konečnej splatnosti dal vypočítať vždy. Zákon o spotrebiteľských úveroch ale napriek tomu osobitne, jasne a jednoznačne hovorí o jednej z náležitostí zmluvy- termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Teda musí to byť konkrétny termín. Takýto údaj ale v zmluve absentuje, a navyše, keďže chýba aj údaj o splatnosti jednotlivých splátok a termíne prvej splátky, aj jeho odvodený výpočet je nemožný. Aj vzhľadom na spôsob uzavretia zmluvy, kedy medzi žiadosťou o poskytnutie úveru a jej akceptáciou veriteľom uplynulo niekoľko dní bolo mimoriadne dôležité uviesť priamo v zmluve presný údaj o termíne konečnej splatnosti a splatnosti prvej splátky. Poskytnutý úver preto aj pre absenciu tohto údaja je úverom poskytnutým bez nároku na úrok a poplatky.

-16-

SK-4Csp/64/2022

53. Je pravdou, že v článku 7 a 13 zmluvy sa nachádza predformulované prehlásenie, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere a že zmluvné strany prehlasujú, že so zmluvnými dojednaniami sa oboznámili.

54. V bode 4.5 zmluvných dojednaní zmluvy sa konštatuje, že úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára, s ktorým bude dlžník oboznámený. Deň splatnosti poslednej splátky úveru je dňom konečnej splatnosti úveru.

55. V zmluvných dojednaniach sú následne pod bodom 7 vymenované prílohy ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a medzi nimi aj oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi obsahujúce všetky identifikačné údaje schváleného úveru. Splátkový kalendár sa tam však neuvádza. Žalovaný navyše žiadny splátkový kalendár, hoci sa naň vo vyjadrení k žalobe odvolával do skončenia dokazovania sni nepredložil.

56. Čo sa týka oznámenia veriteľa o schválení úveru, tak žalovaný do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania žiadne takéto oznámenie súdu vôbec nepredložil, nepredložil ani dôkaz, že ho žalobkyni aj doručil. Jednalo by sa o jednostranný úkon žalovaného ako veriteľa vyhotovený až po podpise zmluvy dlžníkom, preto nemožno ním platne a relevantne „doplniť“ údaje, ktoré podľa zákona mala a musí obsahovať samotná zmluva. Preto ani prípadný poukaz žalovaného na toto oznámenie už len z toho dôvodu nemôže nič zmeniť na nepreukázaní údaja o konečnej splatnosti úveru v zmluve.

57. Súd zastáva názor, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí síce byť obsiahnutá v jednom dokumente, ale ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 v zmluve musí byť jasný odkaz na konkrétny dokument (čo tu nebolo), ktorý by navyše musel byť odovzdaný žalobkyni ako spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, čo v prípade spomínaného oznámenia veriteľa nepochybne nebolo a ani nemohlo byť (z časového hľadiska) naplnené.

58. Účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 ZoSÚ je vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb. Požiadavke jasnosti, zrozumiteľnosti a transparentnosti informovania spotrebiteľa o náležitostiach úveru, ktoré musí poznať už v čase keď sa pre úver rozhoduje a podpisuje zmluvu podľa názoru súdu v žiadnom prípade nemôže zodpovedať postup, keď veriteľ (tu žalovaný) od spotrebiteľa de facto chce, aby sa k zákonom predpísanej náležitosti zmluvy dopátral tak, že cez predformulovaný odkaz v Žiadosti/Zmluve sa dostane k predformulovaným zmluvným dojednaniam s ďalším predformulovaným odkazom na Oznámenie

veriteľa o schválení úveru, ktoré sa takto vyhlasuje za súčasť zmluvy, hoci ide o listinu vyhotovenú až niekoľko dní po jej podpise dlžníkom, ktorý tak jej obsah nielenže nemôže ovplyvniť, ale v čase podpisu žiadosti/zmluvy ani poznať.

59. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.11.2017 sp.zn.1Co/34/2017 najmä na body 22, 26 a 27 jeho odôvodnenia kde sa konštatuje,

-17-

SK-4Csp/64/2022

cit.“ Možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nenaplnenia ustanovenia § 9 ods.2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu absencie údaju o konečnej splatnosti úveru. Nemožno v tomto smere súhlasiť s argumentáciou spočívajúcou v tom, že pokiaľ zmluva obsahuje údaj o splatnosti poslednej splátky ide vlastne o informáciu o konečnej splatnosti úveru, pretože zákon v § 9 ods.2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne hovorí o údají týkajúcom sa doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pričom ide o údaj rozdielny od termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pretože tento je údaj uvedený v § 9 ods.2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide teda z pohľadu zákona (ako uviedol aj súd prvej inštancie) o dva rozdielne údaje, ktoré nemožno stotožňovať, pretože zákon ich špecifikuje rozdielne a uvádza v dvoch rozdielnych zákonných ustanoveniach (§ 9 ods.2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a v § 9 ods.2 písm.k) citovaného zákona, ktorý pojednáva o počte a termínoch splátok)... Nemožno súhlasiť s argumentáciou, že oznámenie o schválení úveru postačuje pre záver o určenie konečnej splatnosti úveru. Sporové strany uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, v ktorej tento údaj chýba a oznámenie veriteľa o schválení úveru je vlastne len jednostranný právny úkon, ktorý nemožno považovať za zmluvné dojednanie. Navyiac zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch musí mať písomnú formu, a teda musí byť účastníkmi zmluvy podpísaná (pozri rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn.2Co/56/2014 z 2.7.2015). Oznámenie o schválení revolvingového úveru preto nemôže byť považované za písomne uzavretú zmluvu, nakoľko žalobkyňou (pozn. dlžníkom) podpísané nie je. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani čl.7 zmluvných dojednaní- žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, pretože žiadne zmluvné dojednanie nemôže byť považované za platné, pokiaľ nerešpektuje zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vyžaduje písomnú formu, t.j. aj podpis na zmluve o spotrebiteľskom úvere, teda aj vo vzťahu k dojednaniám, ktoré sú uvedené v Oznámení veriteľa o schválení revolvingového úveru, čo sa v danom prípade nestalo. Bez tohto súhlasu dlžníka tento dokument možno považovať len za jednostranný právny úkon v zmysle vyššie uvedeného...Žalovaný nielen nepreukázal, že zmluvné dojednania, na ktoré sa odvoláva v priebehu konania, ako aj v odvolaní sú takého charakteru, že s nimi bola žalobkyňa riadne oboznámená. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, pokiaľ ide o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, pričom tento právny záver je založený na ustanovení §/ 9 ods.2 písm.f) Zákona o spotrebiteľských úveroch.“

60. Súd v tejto súvislosti zároveň podporne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.6.2016 sp.zn.7Sžo/61/2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/48/2014-50 zo dňa 13. novembra 2014 v ktorom sa okrem iného konštatuje, že „Tým, že Zmluva o pôžičke neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, t. j. konkrétne termíny jednotlivých splátok, výšku istiny, úrokov a iných poplatkov a obsahuje len výšku jednotlivých splátok, počet splátok a termín konečnej splatnosti s tým, že ďalšie údaje sú obsiahnuté v splátkovom kalendári, ktorý bol spotrebiteľovi preukázateľne doručený až po podpise zmluvy o úvere, aj podľa názoru súdu je takáto obchodná praktika neprípustná a

-18-

SK-4Csp/64/2022

odporujúca čestnej obchodnej praxi. Neobstojí tvrdenie žalobcu, že uvedené informácie boli obsahom samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Je neprípustné, aby podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktoré zmluva pod sankciou neplatnosti, resp. pod sankciou straty práv veriteľa na úroky a poplatky musí obsahovať, boli spotrebiteľovi len dodatočne po podpise zmluvy doručované poštou a zároveň vyhlasované za neoddeliteľnú súčasť zmluvy bez toho, aby bol k tomu potrebný písomný súhlas druhej zmluvnej strany. Takýto postup je v rozpore aj s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.“

61. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalobkyňou ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku. Súdny dvor

v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Takisto vyslovil, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V tu súdenom spore ale ako už bolo uvedené, podmienky tejto zmluvy neumožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok, nakoľko nie je priamo v nej v čase podpisu dlžníkom uvedený ani dátum prvej splátky, ani poslednej splátky, rovnako chýba termín konečnej splatnosti úveru, pričom v spojení s ďalšími vytykávanými nedostatkami zmluvy (nesprávne uvedenie RPMN) ide v súhrne o nedostatky, ktoré bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku. Už len vzhľadom na časový rozdiel medzi podpisom zmluvy dlžníkom a veriteľom bolo extrémne dôležité presne v zmluve uviesť napr. splatnosť prvej splátky a konečnú splatnosť, aby spotrebiteľ presne vedel odkedy, kedy a dokedy má plniť splátky.

62. Navyše s poukazom na uvedený Rozsudok Súdneho dvora EÚ nemožno neuviesť, že dôvodom bezúročnosti úveru ako už bolo uvedené je tu aj nesprávne uvedená RPMN a o tom, že v prípade RPMN a jej správneho uvedenia ide o absolútne kľúčový údaj svedčí aj to, že aj po novele zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová, a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky

-19- SK-4Csp/64/2022

a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a ak tam nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

63. Súd preto z dôvodov hore uvedených žalobkyni žalovaným poskytnutý úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na vyššie popísané zistené nedostatky vedúce k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bolo nehospodárne zaoberať sa aj ďalšími žalobkyňou vytykávanými nedostatkami zmluvy, ktoré by podľa žalobkyne rovnako viedli k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

64. Žalovaný namietal tiež procesnú neprípustnosť žaloby žalobkyne. Súd sa však ani s touto argumentáciou žalovaného nestotožnil a považuje za procesne prípustné tak určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ako aj súčasné určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

65. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

66. Gramatickým a logickým výkladom predmetného ustanovenia je potrebné dospieť k záveru, že toto predpokladá situáciu, kedy súd určuje neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak na základe návrhu, ako aj z úradnej povinnosti. Keď je súd oprávnený vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky bez návrhu, tým skôr ju môže vysloviť na návrh spotrebiteľa. Je treba si navyše uvedomiť, že ust. § 137 CSP obsahuje len príkladný (použité slovo „najmä“), teda neuzavretý okruh typov žalôb, o ktorých je možné rozhodovať v civilnom sporovom konaní. Za tohto stavu je zrejmé, že niet dôvodu, prečo by súd nemohol rozhodovať o žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

67. Nový Civilný sporový poriadok zakotvil síce osobitné konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach s osobitnou príslušnosťou súdov (§ 301, § 31 CSP), no to neznamená, žeby konkrétny spotrebiteľ nemal právo, aby súd určil neprijateľnosť podmienky v jeho konkrétnej veci s cieľom dosiahnuť právnu istotu.

XX. Ani ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka v tomto smere nepredstavuje prekážku určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnej veci spotrebiteľa, ktorá už bola určená ako

neprijateľná v individuálnom spore iného spotrebiteľa (podporne k tomu viď napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn.6Co/114/2017).

-20-

SK-4Csp/64/2022

69. Zo samotného zákonného ustanovenia (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 298 ods. 1 CSP, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa) vyplýva prípustnosť pre žalobkyňu ako spotrebiteľa domáhať sa na súde určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov zmluvy.

70. K argumentácii žalovaného, že žaloba je nedôvodná, lebo záväzkový vzťah strán už dávno splnením zanikol súd uvádza, že spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t.j. či tak činí pred vstupom do zmluvného vzťahu s dodávateľom, počas jeho trvania, alebo až následne (podporne pozri aj tu uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn.6Co/114/2017). Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (porov. spojenie prípady C-154/15, C-307/15, C-308/15).

71. Prípustnosť žaloby o určení právnej skutočnosti (§ 137 písm. d/ CSP) tu možno vyvodiť z osobitného predpisu, a to z ust. § 3 ods. 3 a ods. 5 prvá veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

72. V súvislosti s námietkou žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby poukazuje súd aj na novelu zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenú zákonom číslo 279/2017 Z.z. ktorou sa do tohto zákona zaviedlo ust. § 11 ods.4 podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba

73. Poznámka pod čiarou k odkazu 18ba pritom znie: „18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku.“.

74. Zákonodarca teda explicitne zakotvil procesnú prípustnosť žaloby na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, keď predmetný zákon je jedným z osobitných zákonov v zmysle ust. § 137 CSP. Preto v súčasnosti je taká žaloba procesne prípustná bez ohľadu na to, či by bolo alebo nebolo možné žalovať priamo vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy. Táto explicitná úprava v čase začatia konania bola dávno účinná, ale i keby nebola, to by neznamenal, že žalobkyňa by nemohla takú žalobu podať, lebo

-21-

SK-4Csp/64/2022

jej procesná prípustnosť vyplývala zo zákona o ochrane spotrebiteľa, ako už súd uviedol. Danosť naliehavého právneho záujmu možno vyvodiť aj z čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok).

75. K tvrdeniu žalovaného, že výklad ustanovenia § 11 ods.4 Zákona o spotrebiteľských úveroch žalobkyňou (s ktorým sa stotožnil aj súd) je neprípustný, retroaktívny súd podporne poukazuje aj na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn.10CoCsp/29/2022, ktorý žalovanému musí byť dobre známy, keďže sa týkal práve jeho a jeho úverovej zmluvy. Krajský súd tam potvrdzujúc obdobný

rozsudok súdu prvej inštancie o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov a určení neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v čl.8 bod 8.1 a 84 zmluvy v súvislosti s touto obranou žalovaného konštatoval, cit. "Predmetné ustanovenie bolo do zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vnesené novelou zákona č. 279/2017 Z.z. a pokiaľ prechodné ustanovenia k tomuto zákonu výslovne neriešia aplikabilitu tohto zákonného ustanovenia na žaloby spotrebiteľa o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti podané do 1.1.2018, pokiaľ v čase rozhodovania okresného súdu už je toto zákonné znenie platné a účinné, bol okresný súd (ale aj odvolací súd) povinný na neho prihliadnuť pri svojej rozhodovacej činnosti".

76. Súd preto žalobu má za procesne prípustnú. Určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok má pre spotrebiteľa význam aj z hľadiska prípadnej možnosti uplatnenia nárokov vyplývajúcich z porušenia jeho práv (napr. nárok na primerané finančné zadostučinenie). Súd podporne poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn.6NdC/20/2016, podľa ktorého „Právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasledujúcich CSP len s účinkami inter partes.“

77. Procesná prípustnosť žaloby žalobkyne jasne vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR na ktoré poukázala žalobkyňa, a to sp.zn.6Cdo/127/2017 a 6Cdo/27/2018 (týka sa práve žalovaného). V rozhodnutí 6Cdo/127/2017 Najvyšší súd jasne konštatoval, že „zánik záväzku splnením dlhu nemá tu právny význam (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok“. Preto súd námietky žalovaného voči tu uplatneným nárokom považoval za nedôvodné a žalobe preto vyhovel v celom rozsahu. Akceptácia názoru žalovaného

-22-

SK-4Csp/64/2022

o neprípustnosti žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok by zamedzovala prístup spotrebiteľa k podaniu žalôb s uvedeným obsahom a fakticky by znemožňovala spotrebiteľovi aktívnu ochranu jeho práv vyplývajúcich zo spotrebiteľského práva a obmedzovala by ho iba na pasívnu ochranu práv (t.j. spotrebiteľ by sa mohol brániť iba v rámci žalôb týkajúcich sa nárokov zo spotrebiteľského práva, ktoré by smerovali voči nemu), čo by rozhodne nebolo v súlade so zmyslom platnej právnej úpravy, ktorá ponechala súdu oprávnenie posudzovať tieto nároky ex offio, aj bez návrhu spotrebiteľa. Pri opačnom výklade by súdna ochrana spotrebiteľov (ak by sa spotrebiteľ nemohol účinne brániť aktívnym podaním žaloby) nebola reálne dosiahnuteľná (napríklad spotrebiteľovi by nemohla byť poskytnutá ochrana pred postupom dodávateľa finančnej služby smerujúcim k vymoženiu pohľadávky cez zabezpečovacie inštitúty).

78. Čo sa týka rozhodnutia o trovách konania, v danom prípade boli do jedného konania spojené viaceré samostatné nároky so samostatným skutkovým základom, ktoré mohli byť predmetom samostatných konaní, kde preto úspech a neúspech je podľa názoru súdu pri každom nároku potrebné posudzovať samostatne (1./ určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bezpoplatková, 2./ určenie neprijateľných zmluvných podmienok).

79. V prípade ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu strán, ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. októbra 2012, sp. zn. 3 M Cdo 11/2011).

80. V časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj v časti konania o určenie neprijateľných zmluvných podmienok bola žalobkyňa plne úspešná, preto tu má v zmysle § 255 ods.1 nárok na náhradu trov konania a preto v súlade s § 262 ods.1 CSP súd o nároku na náhradu trov konania tejto časti konania rozhodol vo výrokoch V a VI tohto rozsudku tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania

proti žalovanému v tejto časti v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

-23-

SK-4Csp/64/2022

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.